

Chuyện trên xe lửa

Tác Giả: Trà Lữ

Chúa Nhật, 14 Tháng 6 Năm 2009 14:05

Tháng Sáu này làng tôi vui vẻ quá sốc. Tháng trước có một người bạn Hiên Mưu, có làng đã vui, tháng này có người bạn Phụng, một người bạn các ông cha, làng còn vui hơn nữa. Đi một chuyến đi năm nay là làng tôi đã tiếp nhận một ông cha không phải của gia đình mà của nhà thờ. Việc này vui lắm vì có nhiều bất ngờ. Ban đầu chúng tôi đến nhà Cha Paolo, một người bạn thân của tôi, người bạn của ông cha khác chuyến đi này ra. Ông là một ngôi sao sáng làm ở nhà thờ Paolo.

Chị các cô bạn xa không đoán được người khách quý này đâu. Đây là một ông cha già, trên 70, đến từ miền cây đọt cây bòn xố Cái Răng, tỉnh Cà Mau. Đó là LM Ngô Phúc Hậu. Ngài đến đây do tôi mời của Anh John và Chị Ba Biên Hòa. Chị Ba kể: Trước là một duyên may, tình cờ có người bạn Hoa Kỳ gửi cho một cuốn sách và đến rồi nên đến ngay vì hay vô cùng, hay có ý hay có lý. Anh John và tôi đến buổi cuốn hút ngay trang đầu. Tác giả viết về Chúa mà ta không cảm thấy ngài có ý gì ngoài đời. Chúa trong sách là một nhân vật sinh hoạt hàng ngày với ngài. Ngài vẫn rất trẻ. Qua những trang sách tôi nhìn ra một ông cha không sống trong nhà thờ mà sống cả ngày với người nghèo, người bệnh, người Phật Giáo, người đạo Ông Bà, với con nít. Ngài xây cầu, đóng ghe, làm đường không phải để con nít đến nhà thờ mà để đến trường học, người đau đớn bệnh viện. Báo chí nói VN giàu mạnh, nhà cao tầng khắp nơi, nhưng là các thành phố lớn, chỉ có miền quê ho cò gáy này, nhiều gia đình vẫn còn chui rúc trong những túp lều xiêu vẹo. Ông cha này hào phóng bè và những người ông quen giúp làm 'Mái Nhà Tình Thương'. Bên cho 500 mét kim thì ông cha đến cho họ để có một căn nhà, một trường học một sau làm bằng xi măng và trên đầu là mái tôn, hai bên là vách lá. Căn nhà này sống từ 10 năm. Tính ra mỗi năm ta chỉ giúp có 50 mét kim mà có một gia đình cha mẹ con cái bớt nghèo khổ. Chị Ba Biên Hòa kể: Đến xong cuốn sách, tôi mình liên lạc với ông cha ngay, và đã giúp để có một mái nhà, một thuyền thúng, một cái ghe. Và quen ông cha tôi thấy. Nhân dịp ông Cha Cà Mau này sang Mỹ thăm bà con và cảm ơn các ân nhân, bên tôi tôi luôn ông sang Canada. Ngài đi đến đâu thì bà con kéo đến đó để nghe ngài kể chuyện. Ông người bạn Bc mà nói đến người Nam, người đến người bào miết đời. Lạ ông rất đến số và chân tình. Ông bạn ông chỉ làm chuyện gì to lớn. Ông chỉ theo chân Chúa, làm những việc khi xưa Chúa đã làm: yêu thương người nghèo khổ, người bệnh tật, người tội lỗi và nhi đồng. Mọi người nói bác ái mà không chỉ mình bạn việc làm là nói đời.

Ông ODP tiếp lời Chị Ba: Ông Cha Cà Mau này người bạn ông Cha Nguyễn Văn Đông đi thăm nuôi người tù ở trong rừng Kontum, người bạn ông Cha Trần Sĩ Tín đã 40 năm giúp người tù cao nguyên. Ông Cha Sĩ Tín cho bạn bè: Người tù khổ cực đã nghèo nay càng ngày càng nghèo thêm. Vẫn đến chùa họ là truyền giáo mà là giúp họ sống còn. Hàng ngày tôi giúp một vài người trẻ em mồ côi. Các em chúng tôi nuôi dạy người đến học hành. Nếu không có chúng mang các em nhốt là các bé sống thì nhốt đến các em sống chết. Người bạn Jrai vì nghèo đói quá nên quen chôn sống các bé mới sinh ra hay giết một trong hai em sinh đôi vì nghĩ nhỡ việc là tốt.

Chuyện mà ông cha nhà thờ đưa các cô đi xa một rồi. Bây giờ xin kể chuyện mà ông cha gia đình. Phe các bà đã làm một đi tiếp nhận các người cha. Phe liên ông chúng tôi sung sướng hơn sốc. Nào bún chả Hà Nội của C B.95, nào bánh canh giò heo của Chị Ba Biên Hòa, nào bánh nem của hai cô Huệ, nào rượu đế của ông ODP. Bà ăn thật là ngon ào náo nhiệt. Vì đến ăn ngon vì đến uống rượu, bạn nay phe liên ông tự nhiên nhiều hơn bạn thành các văn nhân thi sĩ, mời ghé chơi. Khi C B.95 hỏi anh John về những người đến sốc trong văn hóa VN thì anh John đã nói một hồi, rất hùng hồn, nhưng người bạn anh nói nhẽ đã chia sốn trong bạn lâu.

Chuyện trên xe buýt

Tác Giả: Trà Lũ

Chúa Nhật, 14 Tháng 6 Năm 2009 14:05

Anh John nói về những kẻ lừa đảo ở VN mà không nói cái nào có thật, như sau:

- Bà mẹ sinh nhiều con như thế gọi là: Bà Âu Cơ . 100 con..
- Người đi đầu tiên lên tôi đi đầu tiên và hiện còn ở trên máy bay: Chú Cuội.
- Chiếc máy bay đầu tiên trên thế giới: Con ngựa sắt bay lên trời của Thánh Gióng.
- Người đi đầu tiên bay vào vũ trụ : Phù Đổng Thiên Vương.
- Vì nên quốc gia kiểm tra người lính quân đội đầu tiên trên thế giới: Bà Trưng.
- Người đi đầu tiên trên thế giới có sữa cho con bú: Ông Thọ .
- Vì lý thân và lý do đầu tiên trên thế giới: Ông Lừa Long Quân và Bà Âu Cơ ...

Các câu đã thấy cái anh John lừa đảo làng tôi hôm nay như thế nào ? Cô Huệ Cao Xuân về tay hái lâu rồi câu chuyện: Mình học số trẻ bé, học đi học lại thế mà có bao giờ nhìn ra những kẻ lừa đảo này đâu ! Phức tạp quá !

Rồi anh John quay vào bên cạnh ODP xin nghe chuyện. Ông ODP lừa đảo vì cho riêng mình già, không còn bèn nhậy và đầu óc không còn trung. Anh H.O. bèn lên tiếng ngay: Bác cháu họ già. Tôi mới đi học mới bắt đầu ‘ Ai dám lừa đảo tôi già ? ’ của thi sĩ Trần Hưng Đạo Nguyễn Huệ ch đăng trong tuyển tập ‘Đông Tâm 8’ ở Houston. Bài này khá vui, xin đưa câu chuyện Bác ODP và lừa đảo làng:

Năm nay tôi tuổi sáu mươi
An sinh xã hội, đi làm hôm qua
Sáu mươi, bạn nói tôi già ?
Coi chừng, nhiều kẻ lừa đảo sai
Trên cơ thể tôi tóc tai
Tôi nhuộm đen tóc hai mươi xuân thì
Hóa học đôi lúc quên đi
Chân tóc nhuộm trắng, nhuộm thì đen ngay
Tôi nghe bạn nói máy đeo tai
Máy này như xiu ai mà thấy đâu
Cả tôi không mới mới đã lâu
Tôi không phải là ‘ kính đầu ? ’ suốt ngày
Miệng nói câu kéo lên ngay
Tattoo trên nét chân mày cong veo
Mí mắt gợn bóng nheo
Mũi nâng đúng kiểu theo người ở Phố Tây
Da mặt căng mịn mang tai
Không còn xẹp lép phôi dãi trán nhăn
Đi mua nhiều quần áo lần lần
Mũi mũi mũi mũi chèo phăng đi rồi
Hàm răng gợn răng mới thấy
Nay thay bạn gái mãi đi êm xuôi
Má hồng son đỏ vì môi
Người quen khi gặp khen tôi trẻ hoài
Người đi hỏi: Cháu bạn mới ?
Tôi không đáp lời, chỉ cười làm duyên
Cười cười má lúm cười tình

Chuyện trên xe lĩa

Tác Giả: Trà Lũ

Chúa Nhật, 14 Tháng 6 Năm 2009 14:05

Hàm răng trĩa ng mĩa n đũa o diên lĩa m chàng

Nhĩa bĩa n kĩa m chĩa ng đàng hoàng

Ngĩa i tôi nhĩa vĩa y sao mang trĩa ng già ?

Đũa c xong bài thơ rĩa anh H.O. bình luận: Trên đây là bài thơ ca trĩa tuĩa cao niên các bà. Còn phe lĩa n ông chúng tôi thì xin dùng câu ca dao lĩa c bát mà tôi đã đũa c cho làng nghe cuĩa n năm ngoái, chĩa hai câu thôi nha mà đã nói lên hĩa t đũa c cái hùng tráng cĩa a phe lĩa n ông:

Già thì già tóc già râu

Riêng vĩa cái y còn lâu mĩa i già

Các cĩa còn nhĩa chuyện gay cĩa n bĩa a đó chĩa ? Hôm đó các bà nghe xong lĩa n la lĩa n tiĩa ng là câu thơ tĩa c quá, đũa n khi anh H.O. cĩa t nghĩa ‘cái y’ là trái tim, là tiĩa ng cĩa i thì các bà im re vì không cãi lĩa i đũa c.

Rĩa i cĩa Chánh tiên chĩa làng lên tiĩa ng: Hôm nay ngày lĩa Hiĩa n Phĩa mà chĩa a thĩa y các bà đũa c điĩa n vẫn chúc mĩa ng các ông là thĩa nào ?

Chĩa Ba Biên Hoà thĩa a: Xin có ngay đây. Sĩa dĩ chĩa a có điĩa n vẫn chúc mĩa ng quý ông là vì phe chúng tôi còn tranh luận đũa chĩa n ngĩa i đũa i điĩa n. Đáng lĩa cĩa B.95 phĩa i đũa c nhĩa ng cĩa cĩa viĩa n lĩa tuĩa i tác và gĩa c nhà quê. Cuĩa i cùng phái yĩa u chúng tôi đã bĩa phiĩa u và tôi đũa c tín nhiĩa m. Vĩa y xin mĩa đũa u nhĩa thĩa này: Tôi có rĩa t nhiĩa u chuyện chúc trĩa ng ngĩa i cha, tiĩa ng Anh tiĩa ng Pháp tiĩa ng Tây Ban Nha, đũa hĩa t. Đang khi loay hoay kén chĩa n tài liĩa u đũa viĩa t điĩa n vẫn thì bĩa t ngĩa i tôi đũa c đũa c mĩa t chuyện nhĩa đũa trên báo tiĩa ng Viĩa t. Chuyện nhĩa mà nó làm tôi cĩa m đũa ng nên tôi cho là hay nhĩa t. Chuyện kĩa hai cha con nhà nghèo đi ăn phĩa . Ngĩa i cha vĩa a già vĩa a mù loà. Ngĩa i con chĩa t chiu mãi mĩa i đũa tiĩa n đũa a cha đi tiĩa m. Không bĩa t ai là tác giĩa vì bài xuĩa t hiĩa n trên liên mĩa ng internet. Xin tĩa lĩa i cùng tác giĩa . Xin cho phép tôi viĩa t lĩa i. Chĩa hiĩa u phĩa là vai chính, đũa i ý ông kĩa nhĩa sau:

Cĩa u con trai tiĩa n đũa n trĩa c mĩa t tôi rĩa i nói to: Xin cho hai tô phĩa bò lĩa n. Tôi đang đũa nh viĩa t vào tĩa giĩa y ghi ‘order’ thì cĩa u ta hĩa ng vĩa phĩa tôi rĩa i nháy mĩa t và xua xua tay. Cĩa u ta nhỏ n miĩa ng cĩa i rĩa i chĩa vào bĩa ng giá tiĩa n trên cao, ra đũa u là chĩa mĩa t tô phĩa có thĩa t, tô kia thì không. Nhìn cĩa u ta, nhìn ông già, rĩa i nhìn y phĩa c thì tôi hiĩa u ra. À, hóa ra cĩa u ta gĩa i 2 tô phĩa bò to tiĩa ng là cĩa t đũa cho ông già nghe thĩa y, chĩa thĩa c ra chĩa mĩa t tô có thĩa t thôi, còn tô kia là phĩa chay. Chĩa c không đũa tiĩa n. Tôi liĩa n cĩa i, tĩa ra hiĩa u ý. Và hai tô phĩa đũa c bĩa ng ra. Ngĩa i cha dùng đôi đũa dò dũa m bát phĩa . Mãi lâu ông mĩa i gĩa p trúng miĩa ng thĩa t. Ông vĩa i vàng bĩa miĩa ng thĩa t đó vào bát ngĩa i con. Vĩa a bĩa thĩa t vào bát cho con ông vĩa a nói: Ăn đi con, con ăn thêm mĩa t chút cho đũa sĩa c mà hĩa c, kĩa thi sĩa p tĩa i rĩa i đó. Ngĩa i con cĩa đũa cho ngĩa i cha gĩa p thĩa t sang tô cĩa a mình rĩa i lén gĩa p hĩa t trĩa lĩa i tô ngĩa i cha. Ông già mĩa t lòa nên đầu có biĩa t. Cĩa gĩa p qua gĩa p lĩa i nhĩa vĩa y. Gĩa p mĩa t hĩa i rĩa i ngĩa i cha lên tiĩa ng: cái nhà hàng này thĩa t là tĩa t, mĩa t bát phĩa mà bao nhiêu là thĩa t. Nhìn tô phĩa lẻo tèo vài miĩa ng thĩa t thái mĩa ng, tôi cĩa m thĩa y có lĩa i trong lòng. Rĩa i ngĩa i con lên tiĩa ng: Cha iĩa, cha ăn phĩa đi kĩa o nguĩa i. Bát phĩa cĩa a con đũa y iĩa p thĩa t rĩa i đây này. Bĩa y giĩa ngĩa i cha mĩa i bĩa t đũa u ăn. Tôi nhìn quanh thì không phĩa i chĩa mình tôi quan sát cha con ông già, mà hĩa u nhĩa mĩa i ngĩa i trong quán đũa u theo rồi. Tiĩa ng ông già nói to nên đã làm mĩa i ngĩa i đũa ý. Ai cũng xúc đũa ng.

Chuyện trên xe buýt

Tác Giả: Trà Lũ

Chúa Nhật, 14 Tháng 6 Năm 2009 14:05

Ý chuyện hay quá ch. Ôi lòng ng i cha ! Ôi lòng ng i con !

Nghe xong thì C B.95 lên tiếng: Chuyện này chắc xảy ra lâu rồi ở VN, vì tôi phải đi t l m và quý l m, không phải ai cũng có tiền để ăn.

Thấy ai cũng thích câu chuyện hai cha con nhà nghèo ăn phở, chị Ba Biên Hoà tỏ ra sung sướng ng. Và như để c đà, chị vừa c i v a k sang m t chuyện khác. Rồi cũng trong t báo tiếng Việt đó, chị thấy có m t bài t u. Chuyện không phải để tôn vinh các ông như ng là để khen cái lém quá qu t c a các ông. Rồi m t bà v kia biết để c ch ng có b nhí, và đã phán xét ch ng. Anh ch ng này cũng g m l m, cãi l i, gi ng r t hùng biện m i khi p ch . Đây là l i anh ch ng v a ch ng ch v a nói khích lòng t ái c a v :

- Nhà em r ng thên thang, n i nó c có m y ch c th c vuông à ! Em ch p nó làm gì !
- Em v i anh c đ i, lâu lâu nó m i v i anh ch có m y t ng à. Em ch p nó làm gì !
- Tiền l ng hàng tháng anh đ a em c m , nó ch để c vài t à. Em ch p nó làm gì !
- Qu n áo em c trăm b , nó ch có b nào, l th vài cái áo m ng. Em ch p nó làm gì !
- V t i tác, em là b c m nh ph , nó là đ con nít. Em ch p nó làm gì !

V ông ODP nghe đ n đây liền phát bi u: Ch biết các ch th nào, ch n u ch ng tôi có mè mà còn dám nói như ng l i ch y t i nh trên thì ch t v i tôi. Nói nh v y là để đ u vào l a. Tôi ch thêm ch p, tôi ch xé xác nó ra, mu n đ n đâu thì đ n.

M i ng i nhìn ông ODP r i c i m. Ông cũng c i r i tr l i bà x: V là c m, ta ăn c m hàng ngày, còn b nhí là ph , lâu lâu bà cũng phải cho tôi đi ăn ph m t b a ch . Chị Ba Biên Hoà nói nh v i hai cô Hu : Bác ODP này ngày x a là nhà binh, đóng quân m i vùng chi n thu t, l i tài hoa nh v y, làm sao l i không có mè.

Anh H.O. x a kia là thu c c p c a ông ODP liền đáp ngay: Bà v ông khôn và ngoan vô cùng. Ông đóng quân đâu là bà c m tr i ngay đó. Ha ha, chuyện đóng quân c a ông, chuyện màng l i i trình sát c a bà, dài l m. Xin để m t ngày để p tr i, tôi sẽ tìm cách ph ng v n riêng ông. Tôi sẽ h i nh ông quán cà phê bu i sáng.

Các c còn nh phe l i n ông chúng tôi l p ra cái club đi b , sáng nào cũng v y, đi b n a gi r i đi m h n là quán cà phê c a dân b n x không. Quán Starbucks y mà. N i đây, v a u ng cà phê v a nói chuyện th dàn. Phe các bà không nghe để c, phe khách da tr ng trong quán ch ng hi u gì. Tha h nói. S ng l m. V già mà có m y ng i b n già thân thi t để tâm s , đó là m t trong nh ng đi u h nh phúc nh t trên đ i. B n già cũng nh r u ngon lâu năm, quý l m thay.

Trong bu i u ng cà phê sáng hôm qua, chúng tôi đã nói để th chuyện. Riêng ông ODP hóm h nh k m t chuyện quê nhà mà tôi cho là khá hay. Rồi trong vi c để t tên m i cho nhi u mi n để t n c, cái l i ghép tên đôi khi nghe cũng r t êm tai. Ch ng h n 3 t nh Qu ng Bình, Qu ng Tr và Th a Thiên, ba để a danh này thu nh l i thành 'Bình Tr Thiên', nghe cũng để c quá ch . Ch ng h n hai t nh Phú Yên và Khánh Hòa, ghép ng n l i thành 'Phú Khánh', nghe cũng để c quá ch . y th nh ng mà ba t nh sau đây khi thu nh l i, thu cách nào thì nghe cũng không l t tai. Ba t nh y là Kontum, Pleiku, Đ c L c. Ghép l i nha: Kon-ku-l c, Ku-kon-l c,

Chuyện trên xe lửa

Tác Giả: Trà Lũ

Chúa Nhật, 14 Tháng 6 Năm 2009 14:05

Lũ c-kon-ku. . .

Đó là chuyện quán cà phê. Xin trở lại chuyện làng mường lũ các ngườì cha. Chỗ Ba Biên Hòa chỗ a đợc hợc đợc n vãn. Chỗ đúng là cô giáo, dân có học, nói có sách, luợc có chợng, đâu ra đợy. Chỗ nói tiếp: Năm nay là năm con trâu. Mợy ông mang tuợi trâu đợa sợ là thợ đợ. Kìa ông Napoléon sinh năm Kổ Sợ u 15-8-1769 là mợc nhân vợc lợng danh cợa nợc Pháp. 120 năm sau, hai lợc thợp hoa giáp, ông Hitler ra đợi năm Kổ Sợ u 20-4-1889. Hitler là mợc nhân vợc nợi tiợng trong lợch sợ thợ giợi. 120 năm sau, cũng hai lợc thợp hoa giáp, ông Obama cợa Hoa Kổ ra đợi năm Kổ Sợ u 4-8-1961. Ông Obama thì sao đây ? Obama sợ đợa nợc Mợ và thợ giợi đi vợ đâu, chỗ a ai biợc đợc. Đó là nhợng chuyện lợn trong thiên hợ. Xin nói chuyện nhợ quê mình. Xin nói chuyện ông Bùi Giáng, mợc thiên tài vợ thợ, mợc siêu nhân triợc gia. Chuyện kợ rợng sau 30.4.1975, mợc bợa ông đi lang thang lợ chỗ trợi Saigon, tiợ tay ông lợ mợc mợc cái guidon xe đợp và đi luôn. Bà bán hàng rợi rít chợy theo la um xum. Bùi Giáng liợn trợ lợi cái guidon rợi nói: Mợc mợc cái guidon mà la om xòm trợi đợc, còn mợc cợ nợc thì nín khe !

Lợi Bùi Giáng nghe mà thợ mợc thợa, phợi không các cợ ? Trợợng Sa và Hoàng Sa coi nhợ bợ chiợm, mợc bợ xít lợ Tây Nguyên coi nhợ sợp mợc, mà chính quyợn Hà Nợi vợ nín khe. Ông Bùi Giáng lợi, ông đâu rợi, lợi cợa ông có thợn, ai cũng đợng chợ ông lên tiợng. Ông lợ thợ giợi bên kia rợi lợ, ông cũng có cách lên tiợng chợ.

Chỗ Ba xin chỗ mợc đợc đợc n vãn lợ đây. Phe các bà vợ tay và khen vợ đợi đợc nợc nợ. Rợi các bà xin nghe chuyện thợi sợ trong thợng. Anh John đợc cợ mợi lên đợc n đờn. Anh vào đợ ngay, nghợ và nghợp cợa chàng mà.

Tin nợi cợ mợc là trong thợng Năm, mợc nhóm ngườì Tamil biợu tình lợ mợ Toronto. Hợ cợ n trợ cợ xa lợ đợc n vào thành phợ. Mợc đợc là đợ ngườì Canada chúng ta chú ý tợi cợ nh chiợ n đợu tuyợc vợng cợa phe kháng chiợ n Hợ Tamil lợ quê nhà Sri Lanka. Mợy ngày sau thì có tin quân đợi Sri Lanka đợ hợ sát đợc lãnh tợ Tamil và đợ đợp tan nhóm phợ n loợ n. Ngườì Tamil bợ bàng rút vào bóng tợi.

Tin thợ hai là Canada vợ lợi bợ n đợ mợ n bợc. Xợa nay bợ n đợ Canada chỗ vợ biên giợi phía bợc ăn tợi bợc cợc là hợc. Nay Canada vợa cợng tác vợi Đợn Mợc công bợ bợ n đợ quợc gia, phía bợc Canada chợy qua bợc Cợc và ăn lan vào đợc Nga. Canada đợ căn cợ vào thợ mợc đợa. Canada đợ theo gợợng Đợn Mợc. Các cợ biợc Đợn Mợc là chỗ nhân hợi đợo Greenland tiợp giáp bợc cợc, lợ cợ nh sợợn phía đợng cợa Canada. Đợn Mợc đợ vợ bợ n đợ vợợc qua bợc cợc. Chợa nghe Nga sợ phợ n lợng ra sao. Ngày xợa thợi còn chiợ n tranh, Hoa Kổ vợ n sợ quân Nga Xô bợ qua bợc cợc tiợn xuợng phía nam, băng qua Canada đợ tợ n công vào nợc Mợ. Nay thì Canada cũng theo con đợợng lợy, đi ngợợc vào đợc Nga. Chuyện này nghe buợ n cợợi, phợi không các cợ. Canada đợ nh bợng trợợng lãnh thợ, tiợ n sang chiợ m đợc Nga. Ha ha.

Nhợ nói tợi mợ n bợc, xin nói tợi ngườì Da Đợ Inuit cợa Canada. Nhợng ngườì này ngày xợa phe da trợng thợợng gợi hợ là ngườì Eskimo. Hợ giợ n lợ mợ vì hợ ghét cái tên này. Eskimo là tiợng Da Đợ có nghĩa là 'bợ n ăn thợc sợng'. Ngườì Da Đợ cợi: Chúng tợi ăn thợc sợng hợi nào? Rợ rằng chúng tợi có bợp lợa, có nợu chín thợc rõ ràng. Đợa sợ ngườì Inuit sợng lợ nhợng miợ n tiợp giáp bợc cợc, đợi sợng rợc thợp so vợi ngườì Canada da trợng phía nam. Vợa đây bà Toàn Quyợ n Michaëlle Jean đợ nghợ chính phợ nên cho lợp mợc vợ n đợi hợc miợ n bợc cợc này đợ ngườì Da

